

بررسی مبانی و تعیین اجزای کاهش خطرپذیری مدیریت بحران

* داود داروغه¹، مهدی مهدوی عادل²

1 دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد شوشتر، گروه مهندسی عمران -

کارشناسی ارشد مهندسی و مدیریت ساخت، شوشتر، ایران

آدرس پست الکترونیک (darooghedavood@gmail.com)

2 استادیار، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد شوشتر، گروه مهندسی عمران - کارشناسی ارشد مهندسی و

مدیریت ساخت، شوشتر، ایران

آدرس پست الکترونیک (mehmahad@yahoo.com)

چکیده

خطرپذیری ارتباط نزدیکی با روند توسعه دارد و نبود نظامات مناسب، آن را تشدید می‌کند، توسعه متوازن وقوع و یا خسارات را کاهش می‌دهد. دولت‌ها و سازمان‌ها تلاش بی‌وقفه‌ای برای مدیریت خطرپذیری و بازسازی مناطق دارند. مخاطرات به دلیل فرآیندهای بیولوژیکی، زمین‌ساختی، زمین‌لرزه‌ای یا هواشناسی به وجود می‌آیند. مدیریت خطرپذیری سطح یک خطر مشخص را شناسایی و با توجه به منافع و هزینه‌ها به کاهش و مقابله با آن می‌پردازد. آمادگی نسبی حتی نیز شرایط متفاوتی ایجاد می‌کند و برای حفظ آن باید از تمام وقایع فاجعه درک صحیح و کاملی داشته باشیم. فاجعه و آمادگی مردم در هر سطح باشد، راهی برای سازگاری وجود دارد. جهت ساماندهی اقدامات، باید بدانیم دلیل مهم سازگاری مردم با شرایط غیرعادی قابل ملاحظه نبودن سنگینی بلایا در مقایسه با انسان‌ها و منابع مادی باقیمانده است. کاهش خطرپذیری مدیریت بحران از لحاظ زمانی در 3 سطح قبل (پیش‌گیری و حفظ آمادگی)، حین (مقابله، امداد و نجات) و بعد (بازسازی و ساماندهی) از بحران قابل تقسیم‌بندی است. فعالیت‌های مدیریت خطرپذیری در پنج فاز برنامه‌ریزی، پیشگیری و کاهش اثرات، آمادگی، واکنش و بازسازی تقسیم‌بندی می‌شود که هر یک از این فازها با زمان و عملکرد انواع وضعیت‌های اضطراری و بحران‌ها مرتبط بوده و اجزای کاهش خطرپذیری بر پایه این فازها بنا می‌گردد.

واژه‌های کلیدی: مدیریت، خطرپذیری، بحران، مخاطرات، پیش‌گیری، آمادگی، مقابله، ساماندهی